

ЧОВЕКЪТ, КОЙТО НАКАРАЛ ДЪРВЕТАТА ДА ЦЪФТЯТ ЯПОНСКА ПРИКАЗКА

Превод от английски: Анатолий Буковски, Лина Бакалова, Надежда
Накова, 2016

chitanka.info

ЧОВЕКЪТ, КОЙТО НАКАРАЛ ДЪРВЕТАТА ДА ЦЪФТЯТ^[0]

Много, много отдавна в едно село живеели старец и старица и понеже нямали деца, за които да милеят и да се грижат, обикнали от все сърце едно кученце. То било хубаво малко създание и вместо да се глези и сърди, че не получава всичко, което поиска, както правят понякога дори децата, кучето било благодарно за добротата им към него и никога не се отделяло от тях, и в къщата, и навън.

Един ден старецът работел в градината си, а кучето му както обикновено било съвсем наблизо. Утрото било горещо и той най-после оставил лопатата си и изтрил мокрото си чело. Тогава забелязал, че животното сумтяло и ровело на едно място наблизо. В това нямало нищо необикновено, тъй като всички кучета обичат да ровят, и той продължил спокойно да си копае, когато изведнъж кучето изтичало при господаря си със силен лай, а после отново до мястото, където ровело. То направило така няколко пъти, докато старецът се зачудил каква е работата и като взел лопатата, се отправил, накъдето го водело кучето. Кучето толкова се зарадвало на успеха си, че заскачало наоколо и силно залаяло, докато шумът накарал старицата да излезе от къщата.

Любопитен да разбере дали кучето наистина е намерило нещо, мъжът започнал да копае и много скоро лопатата се ударила в някакъв предмет. Той се навел и измъкнал голям сандък, догоре пълен с блестящи златни монети. Сандъкът бил толкова тежък, че старицата трябвало да помогне да го отнесат вкъщи, и можете да си представите каква хубава вечеря получило кучето! След като то ги направило богати, всеки ден му давали от най-любимите лакомства за едно куче, а възглавниците, на които лежало, подхождали на принц.

Историята за кучето и неговото съкровище скоро се разчула и един съсед, чиято градина била до тази на старците, толкова завидял на късмета им, че не можел нито да яде, нито да спи. Тъй като кучето било открило веднъж съкровище, този глупав човек си мислел, че то ще може да открива съкровище всеки път, и замолил старците да му заемат своя домашен любимец за известно време, за да направи и него богат.

— Как можеш да искаш такава нещo? — отговорил старецът възмутено. — Ти знаеш колко много го обичаме и че не го изпускаме от поглед дори за пет минути.

Но завистливият съсед не обръщал внимание на думите му и всеки ден идвал със същата молба, докато накрая старите хора, за които било трудно да кажат „не“ на когото и да е, обещали да му заемат кучето само за една-две нощи. Веднага щом получил кучето, човекът го завел в градината, но кучето не правело нищо, а само тичало наоколо, и той бил принуден да се въоръжи с търпение и да чака.

На следващата сутрин човекът отворил къщната врата и кучето се втурнало щастливо в градината, и като изтичало до подножието на едно дърво, започнало яростно да рие. Човекът изкрещял на жена си да донесе лопата и последвал кучето, нетърпелив да зърне дългоочакваното съкровище. Но когато разкопал земята, какво да види? Ами нищо друго, освен купчина стари кокали, които миришели толкова лошо, че той не могъл да стои там нито миг повече. Сърцето му се изпълнило с ярост срещу кучето, което му изиграло такъв номер, и той грабнал един търнокоп и преди да се усети какво прави, го убил на място. Когато си спомнил, че ще трябва да даде обяснение на стареца и жена му, доста се уплашил, но с отлагане нямало да спечели нищо, затова си придал много опечален вид и отишъл в градината на съседа си.

— Вашето куче — казал той, като се преструвал, че плаче, — изведнъж падна мъртво, макар че се грижех всячески за него и му давах всичко, което би могло да пожелае. Реших, че е по-добре да дойда веднага да ви съобщя.

Плачейки горчиво, старецът отишъл да вземе тялото на любимеца си, донесъл го вкъщи и го погребал под смокинята, където

бил намерил съкровището. От сутрин до вечер той и жена му скърбели заради загубата си и нищо не можело да ги утеши.

Най-сетне, една нощ докато спал, кучето му се явило насън и му рекло да отсече смокинята над гроба му и от дървото ѝ да издяла една чутура. Но когато старецът се събудил и си спомнил съня, никак не му се искало да отсече дървото, което раждало добре всяка година, и се посъветвал с жена си за това. Жената не се поколебала нито за миг и казала, че след всичко случило се досега, те трябва непременно да следват съветите на кучето. И така, отсекли дървото и от него направили една хубава чутура. Когато дошло време за прибиране на оризовата реколта, свалили чутурата от лавицата и сложили в нея оризовите зърна за счукване, и тогава — о чудо! — в миг те всички се превърнали в жълтици. При вида на всичкото това злато сърцата на старите хора се възрадвали и те още веднъж благословили своето върно куче.

Но не минало много време и тази история също стигнала до слуха на завистливия им съсед и без да се бави, той отишъл при старците и ги попитал дали случайно нямат чутура, която да му дадат назаем. На стареца никак не му се искало да се разделя с безценното си съкровище, но тъй като не можел да казва „не“, съседът си тръгнал с чутурата под мишница.

Веднага щом влязъл в своята къща, той взел голяма шепа ориз и започнал да му лющи люспите с помощта на жена си. Но вместо в жълтици, както очаквали, оризът се превърнал в плодчета с такава ужасна миризма, че те се принудили да избягат и в яростта си строшили чутурата и запалили парчетата.

Техните възрастни съседи естествено били много недоволни, когато узнали съдбата на своята чутура, и обясненията и извиненията на съседа им ни най-малко не ги успокоили. Но през нощта кучето отново се явило насън на господаря си и му казало да отиде да събере пепелта от изгорялата чутура и да я донесе вкъщи. После, когато чуе, че даймьото^[1], великият господар, комуто принадлежала тази част от страната, се очаква да пристигне в столицата, да занесе пепелта до главния път, по който щяло да премине тържественото шествие. И когато шествието се зададе, да се качи на всяко от черешовите дървета по пътя и да го поръси с пепелта — и те ще разцъфтят, както никога не са цъфтели преди.

Този път старецът не чакал да се съветва с жена си дали да направи това, което кучето му заръчало, а щом станал, отишъл в къщата на съседа си и събрал пепелта от изгорялата чутура. Внимателно я насипал в една порцеланова ваза и я занесъл на главния път, където седнал на една пейка и зачакал да мине даймьото. Черешовите дървета били голи, тъй като бил сезонът, когато продавали дръвчетата в малки саксии на богатите хора, които ги държали на топло, за да цъфнат рано и да украсяват с тях стаите си. Колкото до дърветата навън, никой не би и помислил да търси по тях дори най-дребната пъпчица още месец и повече. Старецът не чакал много дълго, докато видял облак прах в далечината и разбрал, че това трябва да е шествието на даймьото. Те напредвали, всеки облечен в най-хубавите си дрехи, а тълпящите се хора, наредени покрай пътя, се покланяли до земята при преминаването им. Само старецът не се поклонил и великият владетел видял това и разгневен заповядал на един от царедворците си да отиде да се осведоми защо този нарушава древните обичаи. Но преди пратеникът да стигне до него, старецът се изкачил на най-близкото дърво и разпръснал пепелта си навсякъде. И в миг се разпукнали белите цветове, и сърцето на даймьото се зарадвало, и той дал скъпи подаръци на стареца, когото повикал в двореца си.

Няма съмнение, че съвсем скоро завистливият съсед научил за това и сърцето му се изпълнило с омраза. Той се втурнал към мястото, където бил изгорил чутурата, събрал малко от пепелта, забравена от стареца, и я отнесъл на пътя, надявайки се да му провърви като на стареца, а може би дори и повече. Сърцето му радостно се разтуптяло, когато зърнал отдалече кортежа на даймьото, и се приготвил за подходящия момент. Когато даймьото наближил, той хвърлил голяма шепа пепел върху дърветата, но никакви пъпки или цветове не се появили, вместо това всичката пепел отлетяла в очите на даймьото и неговите войници, които се развикали от болка. Тогава господарят заповядал злосторникът да бъде арестуван, вързан и хвърлен в затвора, където останал дълги месеци. Когато дошло време да бъде освободен, всички в родното му село знаели за проклетията му и не го пуснали да живее повече там. И понеже не се отказвал от злините си, той отивал от лошо към по-лошо и скоро стигнал до ужасен край.

Рисунка, гравирана на дърво от японски художник

[0] *Източник:* The Violet Fairy Book. Andrew Lang, editor. London: Longmans, Green, and Co., 1901.

Илюстрация: A. B. Freeman-Mitford. Tales of Old Japan. With Illustrations Drawn and Cut on Wood by Japanese Artists. London: Macmillan and Co., 1910. ↑

[1] Даймьо (яп.) — големец, едър земевладелец, феодал в някогашна Япония. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.